

provincie
Zuid-Holland

Tussenrapportage

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) Zuid Holland 0.1

31 maart 2023

Inhoudsopgave

1. pMIEK, het Integraal Programmeren van de regionale energie infrastructuur in Zuid-Holland
2. Vormgeving van het proces, samenwerking en inrichting governance
3. Resultaten, opbrengsten en bevindingen tot nu toe
4. Vooruitblik naar pMIEK 1.0

provincie
Zuid-Holland

1. pMIEK en integraal programmeren van regionale energie infrastructuur in Zuid-Holland

31 maart 2023

Aanleiding, achtergrond en opgave

- Mede door de combinatie van ruimtelijk economische ontwikkelingen en de energietransitie wordt de behoefte aan energie-infrastructuur groter en diverser. Als gevolg van schaarste in tijd, ruimte, geld en capaciteit (menskracht) zal nu en voorlopig sprake zijn van schaarste voor uitbreiding van energie-infrastructuur.
- Ontwikkeling van en investering in gereguleerde energie-infrastructuur is op dit moment voorbehouden aan netbeheerders. Dat doen zij op basis van landelijke wetten en regels. Keuzes en prioriteringen in investeringen zijn het resultaat van een zorgvuldig proces. De bijbehorende resultaten landen in investeringsplannen, die elke twee jaar worden geactualiseerd. Op die keuzes hebben de provincie en gemeenten geen invloed. In tijden van schaarste ontstaat behoefte aan democratisch gelegitimeerde invloed hierop.
- Tevens vraagt de schaarste om intensievere samenwerking tussen overheden en netwerken om te komen tot onder meer snellere realisatie van infrastructuur, maar ook tot slimmere oplossingen om de transportvraag van energie te beperken.
- Minister Jetten van EZK heeft, mede naar aanleiding van het signaal van Provincies dat zij bereid zijn de regie te voeren op het regionale energiesysteem, de provincies gevraagd om in het voorjaar 2023 een eerste versie van het pMIEK aan te leveren.

Scope en uitgangspunten eerste iteratie

Algemeen

Het pMIEK richt zich op:

- de totale vraag en aanbod van energie en de bijbehorende transport-infrastructuur voor elektriciteit, warmte en duurzame gassen (waterstof). Dit omvat in elk geval de sectoren Gebouwde Omgeving, Mobiliteit, Verspreide Industrie en Bedrijvigheid, Opwek van duurzame energie.
- diepte-investeringen in de infrastructuur, hetgeen grof gezegd betekent dat het gaat om nieuwe infrastructuur en verzwaringen op de hogere systeem niveaus. Hierbij gaat het niet om individuele aansluitingen van bijvoorbeeld klanten.
- zowel reeds voorgenomen investeringen van netbeheerders (prioritering van bestaande IPs, in de periode tot ca 2030) als verwachte benodigde infrastructuur op de langere termijn (2030-2040 of zelfs tot 2050)
- Samenspel met nMIEK, waarbij het havenindustriële complex bij het nMIEK hoort en afstemming met nMIEK nodig zal zijn.

Specifiek deze eerste iteratie

- De uitdaging is om de eerste iteratie uit te werken terwijl er gelijktijdig nog veel onduidelijk is en regels en kaders nog in ontwikkeling zijn. Het zou helpen als er snel passende wet- en regelgeving komt.
- Ondanks de combinatie van beperkte tijd en een nieuw complex (samenwerkings)proces kiest Zuid-Holland ervoor om de eerste iteratie zorgvuldig te doorlopen met het actief betrekken van gemeenten in het proces.
- De eerste iteratie van het pMIEK richt zich in sterke mate op de elektriciteitsinfrastructuur, waarbij ook gekeken wordt naar infrastructuur voor andere energiedragers (warmte, waterstof, CO₂).

provincie Zuid-Holland

2. Vormgeving proces, samenwerking en governance

31 maart 2023

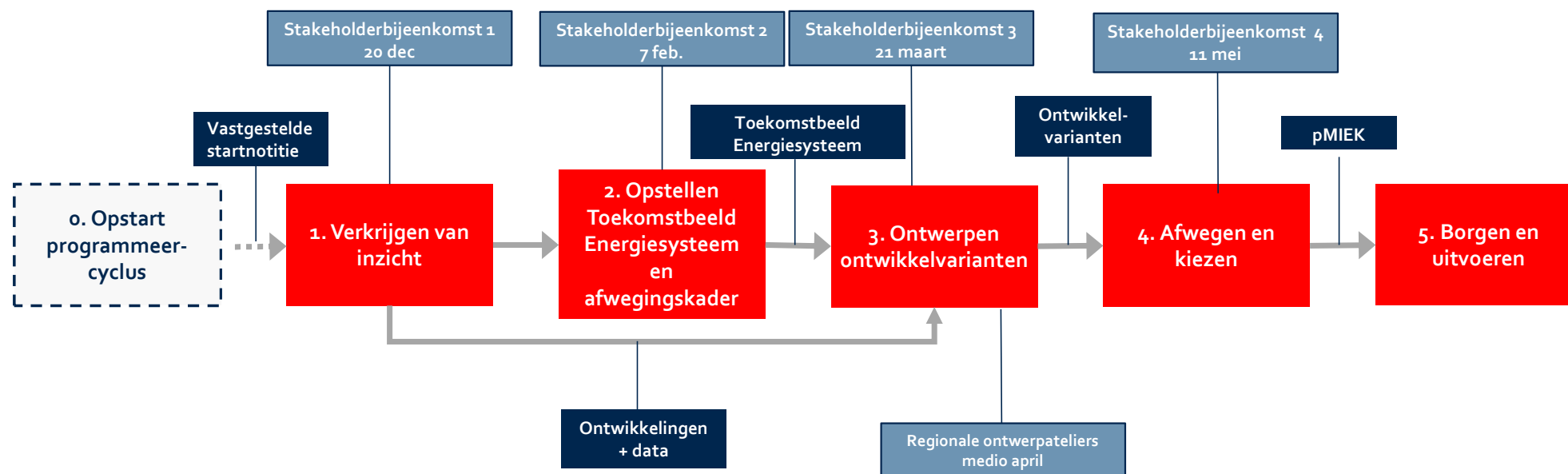

Naar een pMIEK: vormgeving proces en samenwerking

- Als basis voor het te doorlopen proces is op initiatief van de Provincie en de netbeheerders Stedin, Liander, Westland Infra en TenneT, als primaire eigenaren van de opgave, een [startnotitie](#) ontwikkeld.
- Deze startnotitie ging onder meer in op doel, resultaten, aanpak, het voorziene stappenplan en bijbehorende organisatie. De basis voor met name het voorgenomen proces lag in de handreiking van de Landelijke Werkgroep Integraal Programmeren. In deze werkgroep werken o.m. IPO, VNG, EZK, BZK en Netbeheer NL samen rond het thema programmeren van energie infrastructuur.
- Uitgangspunt voor de inrichting van het proces zoals beschreven in de startnotitie is een integrale samenwerking tussen provincie, gemeenten en netbeheerders, waarbij elke partij vanuit de eigen rol bijdraagt.
- De door de kerngroep van provincie en netbeheerders opgestelde startnotitie is tevens via een klankbordgroep met o.a. gemeenten tot afronding gebracht. De startnotitie is vastgesteld in GS op 13 dec 2022.

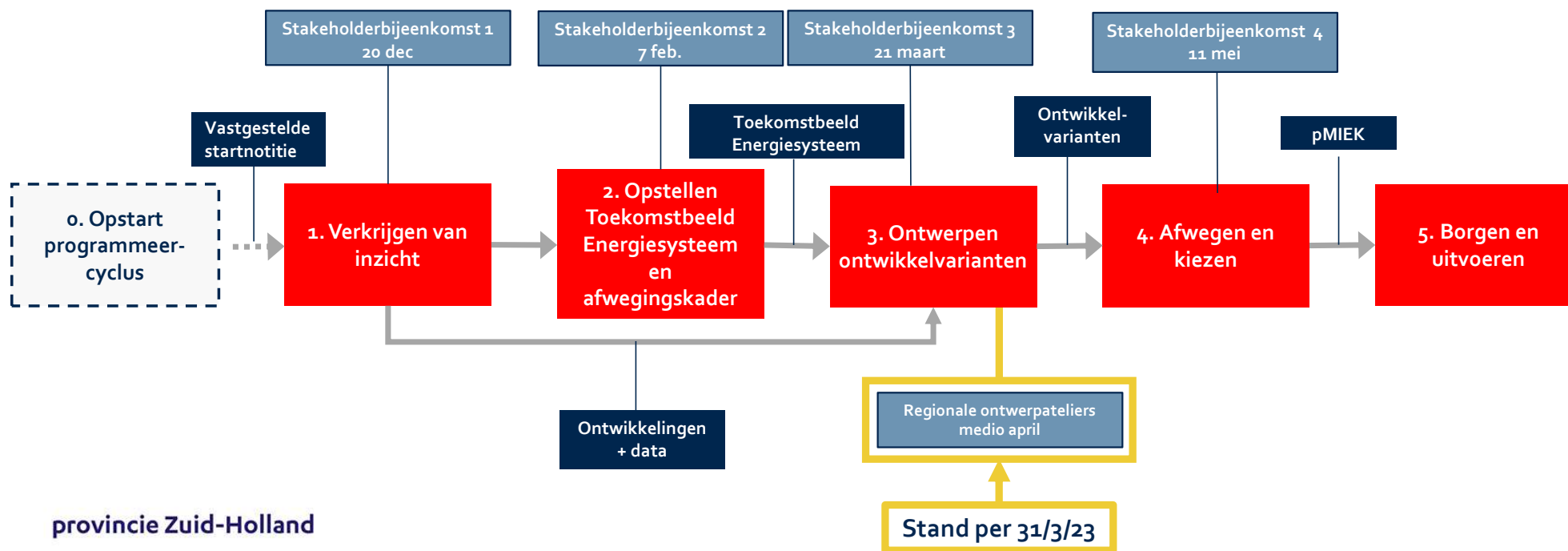

- provincie Zuid-Holland

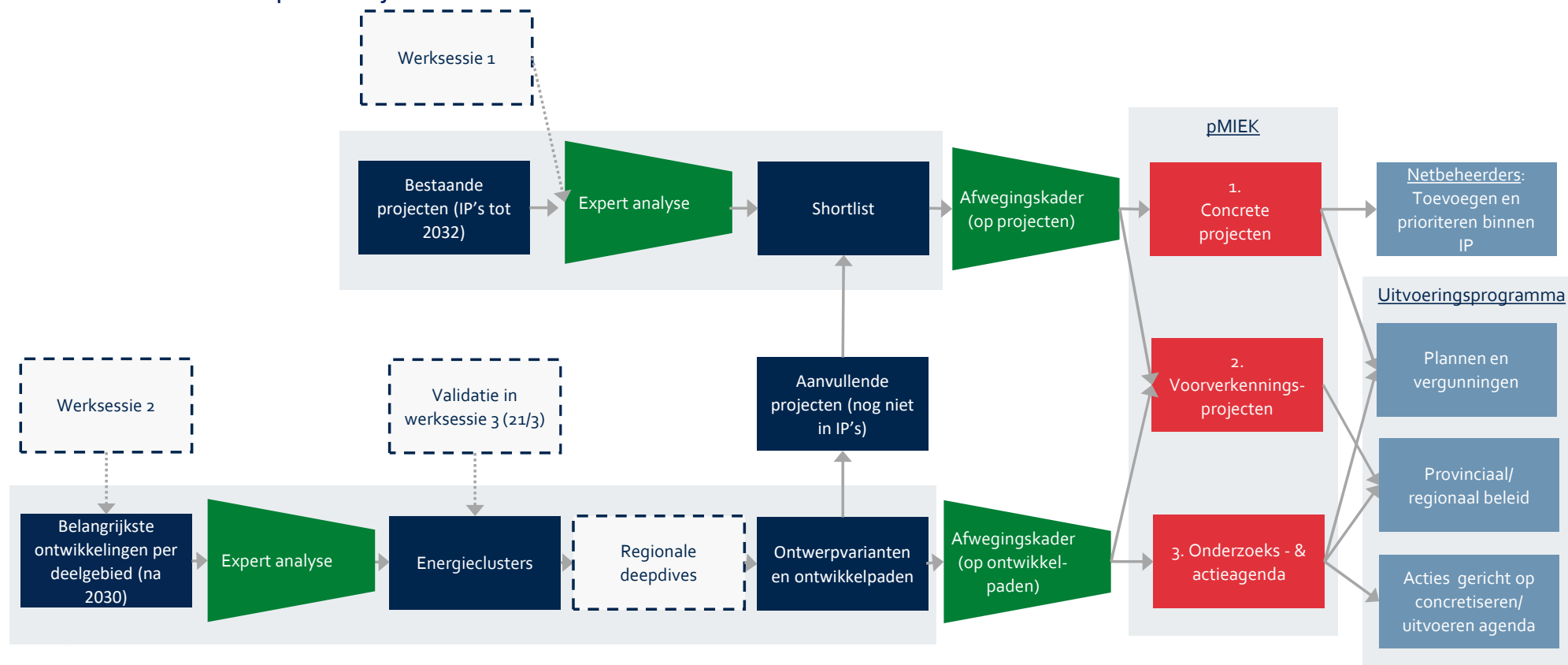
Proces pMIEK en Integraal Programmeren Zuid-Holland

- Stappen 0, 1 en 2 zijn inmiddels afgerond.
 - Stap 0: Startnotitie
 - Stap 1: Verkrijgen van inzichten: gedeeld beeld van ontwikkelingen (tot 2030)
 - Stap 2: Ophalen input Toekomstbeeld Energiesysteem: komen tot een toekomstbeeld (na 2030)
- Stap 3 loopt op dit moment: Ontwerpen van ontwikkelvarianten.
- De resultaten, opbrengsten, en inzichten daaruit komen verderop in dit document aan de orde.

Werkwijze pMIEK Zuid-Holland (1/5)

Gedurende de eerste stappen is verder gezamenlijk inzicht ontwikkeld in het beoogde eindproduct (het pMIEK) en de totstandkoming hiervan. Onderstaand figuur geeft schematisch een andere ordening van de werkzaamheden weer, meer gericht op de verschillende onderdelen van het beoogde pMIEK en de benodigde opvolging om tot realisatie te komen. Die onderdelen van het pMIEK zijn in het schema hieronder weergegeven in de vorm van drie rode blokjes. De sheets hierna lichten onderstaand schema op hoofdlijnen nader toe.

Werkwijze pMIEK Zuid-Holland (2/5)

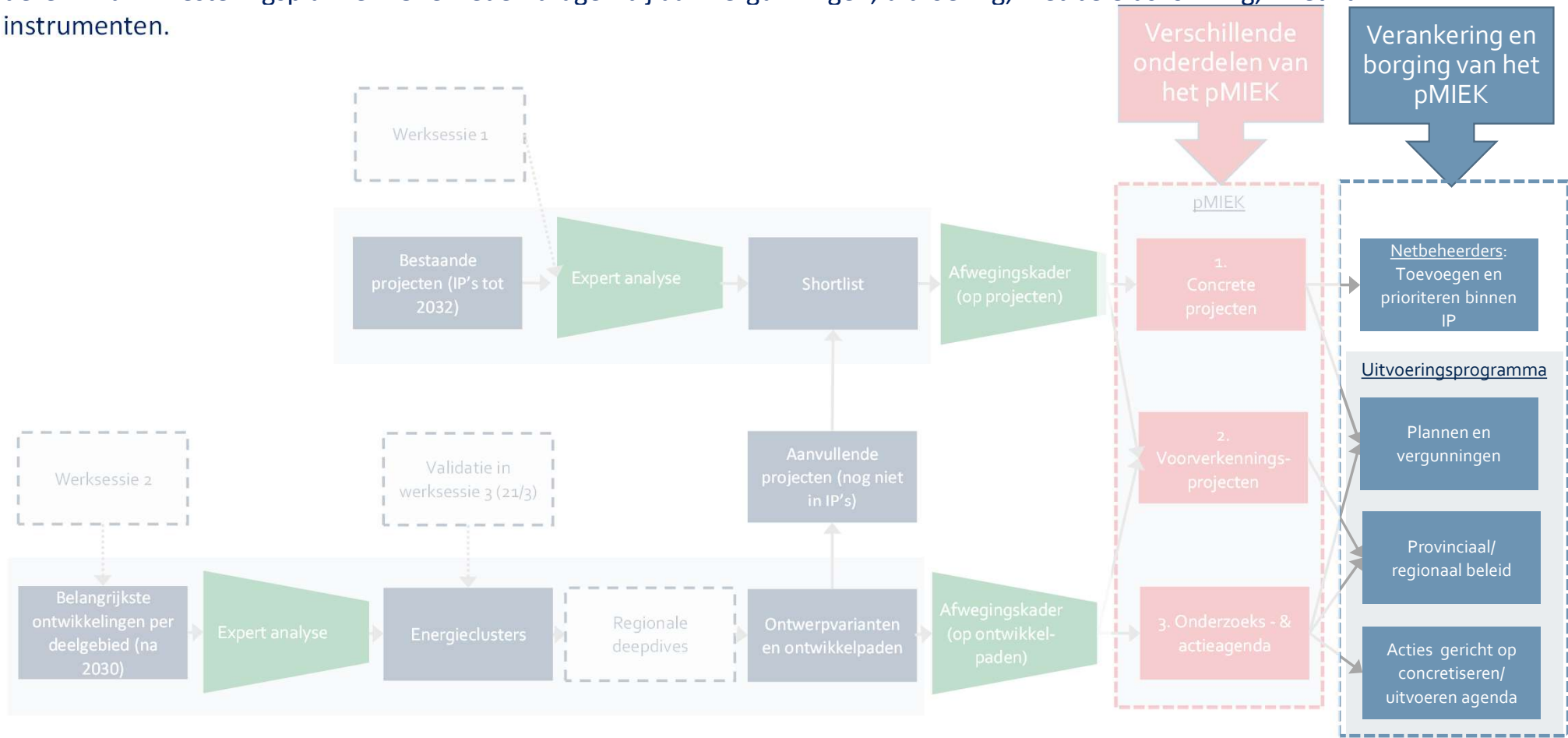
Het pMIEK bestaat naar verwachting uit drie soorten 'projecten'.

1. Concrete projecten: veelal reeds opgenomen in bestaande investeringsplannen van netbeheerders
2. Voorverkenningprojecten: deze projecten verdienen nadere uitwerking, met oog op onzekerheden
3. Onderzoeks- en actieagenda: nader uit te werken met het oog op volgend pMIEK

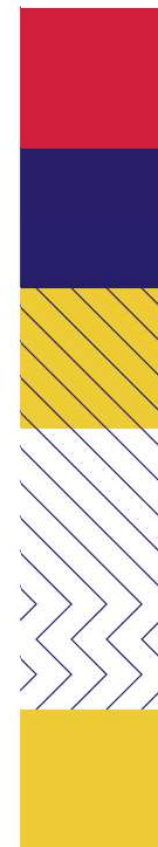
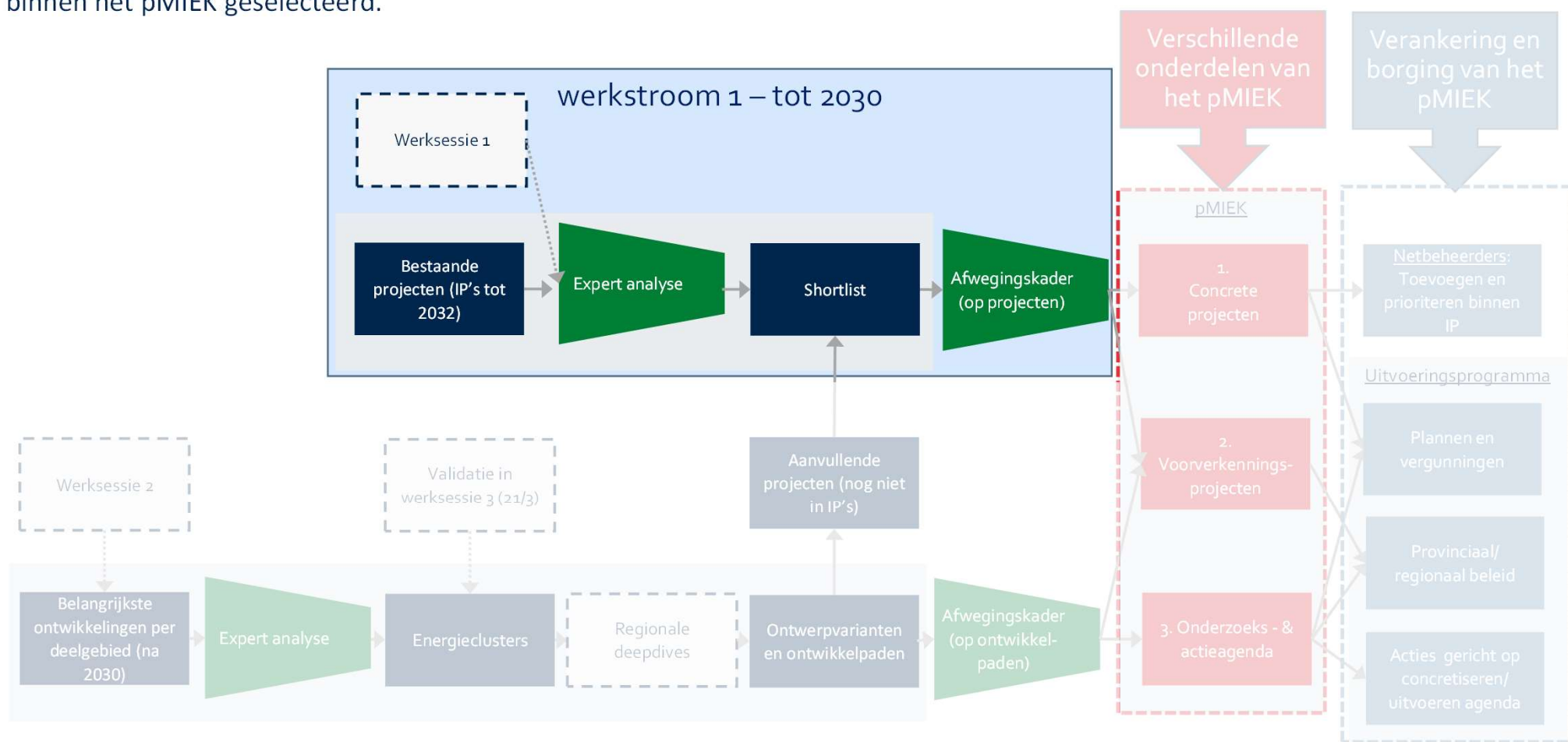
Werkwijze pMIEK Zuid-Holland (3/5)

De verschillende onderdelen van het pMIEK vragen om verschillende manieren van verankering en borging in samenwerking tussen de betrokken partijen. Hierbij hebben alle partijen hun eigen rol. Netbeheerders nemen projecten op of herprioriteren deze in hun investeringsplannen. Overheden dragen bij aan vergunningen, uitvoering, met beleidsvorming, inzet van instrumenten.

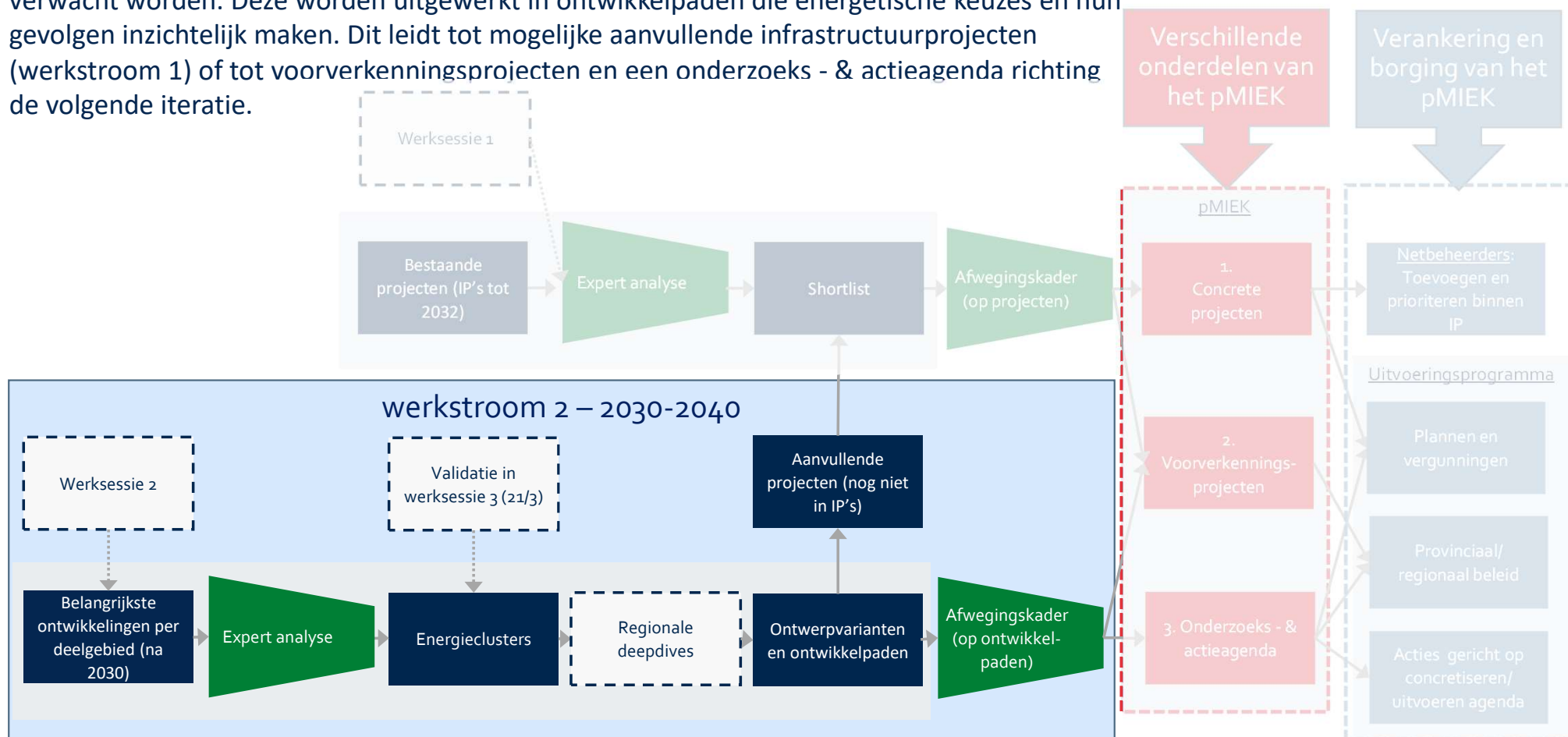
Werkwijze pMIEK Zuid-Holland (4/5)

Werkstroom 1 focust op de periode tot 2030. Hierin worden binnen de bestaande IP's van de netbeheerders (mogelijk) prioriteitsprojecten geselecteerd. Deze worden a.d.h.v. het afwegingskader beoordeeld. Zo worden de concrete projecten binnen het pMIEK geselecteerd.

Werkwijze pMIEK Zuid-Holland (5/5)

Werkstroom 2 richt zich op de periode na 2030. O.b.v. o.m. input van stakeholders, zijn Energieclusters bepaald, die aangeven waar in de provincie grote energetische ontwikkelingen verwacht worden. Deze worden uitgewerkt in ontwikkelpaden die energetische keuzes en hun gevolgen inzichtelijk maken. Dit leidt tot mogelijke aanvullende infrastructuurprojecten (werkstroom 1) of tot voorverkenningprojecten en een onderzoeks - & actieagenda richting de volgende iteratie.

Governance, sturing, ontwikkeling en uitvoering

- Provincie en netbeheerders zijn de primaire eigenaren van het pMIEK proces. Elke partij handelt daarbij vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheden. Verankering van resultaten worden geborgd binnen eigen organisaties. Voor provincie wordt vaststelling van het pMIEK door Gedeputeerde Staten voorzien.
- Ontwikkeling van het pMIEK gebeurt met gerichte betrokkenheid van gemeenten.
- Verschillende overleggen zijn ingericht met het oog op het pMIEK. Dat gebeurt in samenhang met een bredere agenda gericht op het thema netcongestie: korte termijn/versnelling realisatie en middellange termijn/slimme oplossingen. Dit in lijn met de oproep daartoe in het Landelijk Actieprogramma Netcongestie.
- De overleggen zijn (zie ook volgende pagina):
 - Bestuurlijk overleg (Energieraad): PZH + netbeheerders en gemeentelijke vertegenwoordiging
 - Ambtelijk: kerngroep (PZH + netbeheerders) en brede ambtelijke groep (incl. gemeentelijke vertegenwoordiging)
- Deelname van gemeentelijke vertegenwoordiging is tot stand gekomen middels een oproep voor gemeentelijke vertegenwoordiging via de Zuid-Hollandse RESsen

provincie Zuid-Holland

Overleggen en Organisatie

▪ Energieraad Zuid-Holland (bestuurlijk)

- Gedeputeerde(n), bestuurders / bestuurlijke vertegenwoordigers netbeheer, bestuurlijke vertegenwoordigers gemeenten (per regio)
- De energieraad focust zich op drie sporen zoals (deels ook) voorgesteld door de Landelijke Aanpak Netcongestie (zie volgende slide)
- Stand van zaken en aanpak knelpunten per spoor

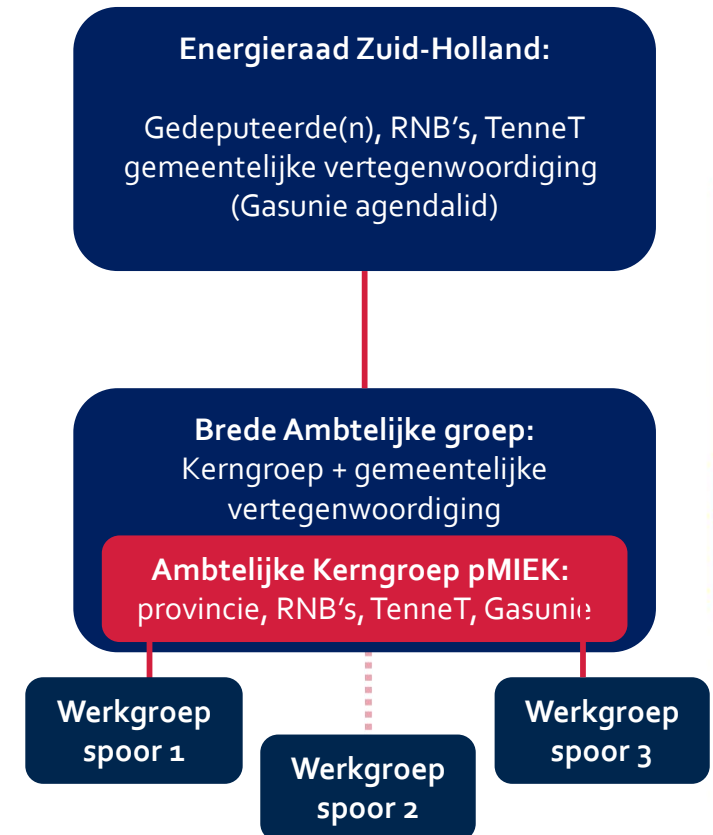
▪ Breed ambtelijk overleg

- Ambtelijke afspiegeling van Energieraad
- Voorbereidend overleg Energieraad
- (Inhoudelijke ontwikkeling en voorbereidingen gebeurt via werkgroepen en voor pMIEK via werkbijeenkomsten en gebiedsgerichte uitwerkingen)

▪ Ambtelijke werkgroepen

- Spoor 1 & 3: via kerngroep (provincie en netbeheerders)
- Spoor 2: nader te bepalen

provincie Zuid-Holland

Energieraad Zuid-Holland: indeling agenda en bijdragen partijen

Agenda-onderdeel	Onderwerpen	Bijdragen / rollen	
Spoor 1. Sneller Bouwen: Versneld infrastructuur realiseren (korte termijn – projecten tot 2030)	Monitoring projecten bestaande IP's tbv borgen voortgang en evt versnelling	PZH	aanjager
		Publieke partijen	stimuleren, faciliteren, vergunningen
		Netbeheerders	informatie, uitvoering, financiering
		Gemeenten	hulp bij vergunningen, vinden en aankopen locaties, omgevingsproces, etc
Spoor 2. Slimme oplossingen en keuzes: Identificeren van oplossingsrichtingen tbv minder transportbehoefte (korte en middellange termijn – projecten tot 2035)	- Sturen ruimtelijke keuzes ism netwerkontwikkeling - Challenges investeringen Flex, cablepooling, congestiemanagement	Nader uit te werken, eerste denkrichting:	
		Publieke partijen	ontwikkelen en richten beleid, stimulering/subsidies slimme oplossingen
		Provincie ism netbeheerders	aanjagen brede betrokkenheid
		Netbeheerders	Flex, congestiemanagement, mbt ruimte: advisering over locatiekeuzes
		Gemeenten	Identificeren van kansrijke locaties, bijdragen gebiedsaanpakken en integreren van energieconcepten
Spoor 3. Integraal Programmeren van het energiesysteem: Identificeren van oplossingsrichtingen op basis van de gewenste integrale eindsituatie in 2050 (lange termijn - projecten ná 2035)	- In samenhang ontwikkelen van energiesysteem en ruimtelijk-economische ontwikkelingen. - Evt prioriteren binnen bestaande IP's	PZH en netbeheerders	ontwikkeling pMIEK
		Publieke partijen	aangeven van publieke voorkeuren
		Gemeenten:	Mee ontwikkelen van toekomstbeelden energiesysteem, inclusief mogelijk verwachte (systeem-)keuzes en aandachtspunten. Inbrengen van gebiedskennis, -ambities, verwachte ontwikkelingen. Deelname (ambtelijk) aan bijbehorende stakeholdersessie en mogelijk gebiedsgerichte uitwerkingen.

provincie Zuid-Holland

3. Resultaten, opbrengsten en bevindingen tot nu toe

31 maart 2023

Algemeen: Tussentijdse opbrengsten

- Een ontwikkel- en samenwerkingsproces voor het pMIEK is ingericht. We hebben een proces opgezet met provincie, gemeenten en netbeheerders waar binnen informatie, kennis en visies worden uitgewisseld over het energiesysteem.
- Mede met het oog op de relatief nieuwe opgave, beperkte beschikbare capaciteit, vele betrokken partijen (50 gemeenten, 5 netbeheerders alleen al) vereist dit de nodige zorgvuldigheid en tijd. Dit proces en de samenwerking krijgen nu invulling en worden, aan de hand van voortschrijdend inzicht, aangepast tijdens deze eerste iteratie.
- Als onderdeel hiervan staan de bestuurlijke en ambtelijke afstem- en overlegstructuren.
- Verschillende bredere ontwikkelbijeenkomsten hebben plaatsgevonden voor brede betrokkenen om input op te halen voor het pMIEK. Hierbij waren in elk geval alle gemeenten genodigd. Deze bijeenkomsten zijn tot nu toe op 21 december 2022, 7 februari en 21 maart 2023 gehouden. Tevens een bredere informatieve webinar op 12 januari 2023. De opkomst was elke keer tussen 40-50 personen, betrokkenheid van zeker 75% van de gemeenten. Hierbij zijn ambtenaren aanwezig veelal vanuit energie en/of ruimtelijke expertise. De gemeenten die nog niet hebben deelgenomen zijn apart benaderd.

Algemeen: Tussentijdse aandachtspunten (1/2)

- Niet alle gemeenten hebben passende capaciteit (kwalitatief, kwantitatief) beschikbaar om actief in het pMIEK-proces deel te nemen. Veel gehoord signaal is dit te maken heeft de veelheid aan andere (al dan niet aan energie gerelateerde) opgaven, maar ook aan beperkt beschikbare kennis voor deze opgave.
- Hoewel nadrukkelijk benoemd is dat de opgave aanzienlijk breder is dan energie en duurzaamheid, blijft de primaire betrokkenheid veelal beperkt tot deze domeinen. Brede (ambtelijke en bestuurlijke) aanhaking is gewenst gezien het belang van de afwegingen voor vrijwel alle sectoren.
- Meer duidelijkheid over onderdelen van het pMIEK(-proces) kunnen bijdragen aan versnelling.
 - Zo is nog niet duidelijk wat (het effect van) de status van een pMIEK project is.
 - Of in welke mate de pMIEK status bestaande Investeringsplannen kan beïnvloeden.
 - Onduidelijk is nog of er een verschil is in de weging tussen pMIEK-projecten en nMIEK-projecten en of alle projecten benoemd zijn. Voor afstemming tussen nMIEK en pMIEK vindt in april een werksessie plaats met de CES-Rotterdam-Moerdijk

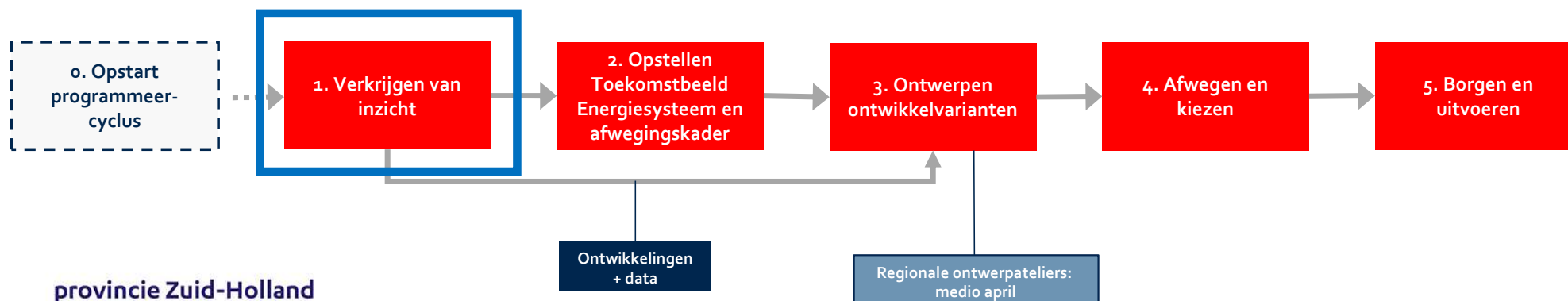
Algemeen: Tussentijdse aandachtspunten (2/2)

- M.b.t. uitwerking van oplossingsrichtingen geldt dat investeringsopgaven voor warmte en waterstof niet gereguleerd zijn, hetgeen afspraken en borging bemoeilijkt.
- Voor de volgende cyclus van het pMIEK is goede afstemming van proces en planning met het proces en de planning van de investeringsplannen van de netbeheerders van belang. Juist gezien de beoogde doorwerking van het pMIEK daarin. Het gaat daarbij zowel om afstemming van de tijd (wanneer moet wat gereed zijn om nog meegenomen te kunnen worden in de afwegingen van netbeheerders) als in het proces (wie maakt nu welke afwegingen en heeft welke invloed op de uiteindelijke prioritering en programmering).
- Voor de volgende iteratie is dient te worden gezien hoe data en systeemanalyse vormgegeven dient te worden om integraliteit tussen energiedragers beter in beeld te krijgen

Stap 1 Verkrijgen van inzicht: verrichte werkzaamheden

- Een brede inventarisatie bij gemeenten is gedaan op ontwikkelingen in energievraag & -aanbod voor de periode tot 2030. Dat is gebeurd in brede werkbijeenkomsten en via digitale verzamelplaatsen.
- Dit heeft geleid tot welkome aanvulling op de bestaande gegevens van Provincie en netbeheerders binnengekomen.
- De opbrengsten hiervan liepen sterk uiteen, wisselend in concreetheid en relevantie. Het pMIEK focust op ontwikkeling met impact op regionale schaal. Het detailniveau van de aangeleverde reacties ging in sommige gevallen verder dan voor het pMIEK nodig is.
- Alle data is gecheckt tegen de data van de netbeheerders.

Stap 1 Verkrijgen van inzicht: opbrengsten

- De infrastructurele opgave voor energie in Zuid-Holland tot 2030 is door de betrokken partijen gezamenlijk doorlopen en ambtelijk gevalideerd.

Check IP's netbeheerders

- Alle opgehaalde input is gecheckt door netbeheerders. Hieruit zijn diverse concretisering en aanvullingen op bestaande data gekomen.
- Overall blijkt dat de meeste ontwikkelingen bekend waren bij de netbeheerder en aannames correct waren. De opgehaalde input heeft dan ook niet geleid tot een aanpassingen van de bestaande IP's.

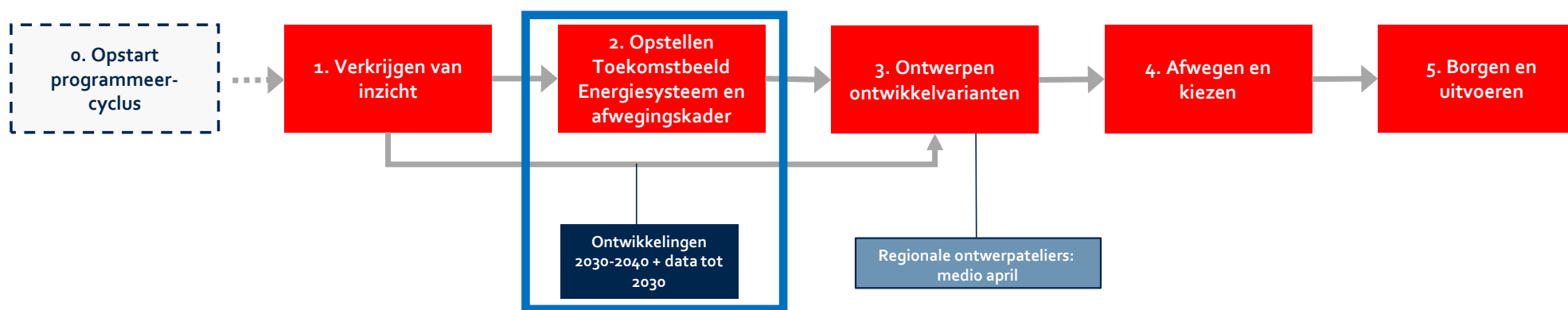
Monitoringslijst:

- Vanuit de IP's van de netbeheerders is een monitoringslijst opgezet met hierin alle uitbreiding en nieuwbouw van 50 en 150 kV stations. Deze monitoringslijst wordt aangevuld met duidelijke monitoringscriteria.
- Hieruit is een eerste conceptlijst voor prioriteitsprojecten voor het pMIEK opgesteld; nadere sessies zijn nodig om op basis van afwegingskader en samen overeengekomen criteria te komen tot prioriteitsprojecten die voorgedragen worden voor pMIEK.

Stap 2 Toekomstbeeld en ontwikkelingen 2030-2040: verrichte werkzaamheden

- Per geografisch onderdeel van de provincie is samen met betrokken gemeenten in beeld gebracht wat naar verwachting de grote verduurzamings- en nieuwbouw ontwikkelingen zijn in de periode na 2030. En welke bijhorende keuzes daarmee nodig zijn.
- Tevens is gewerkt aan de ontwikkeling van het toekomstbeeld van het energiesysteem van Zuid-Holland. Hiervoor is enerzijds in beeld gebracht welke relevante provinciale sectorale ambities en ontwikkelingen en het bijbehorende energievraag en - aanbod. Anderzijds betreft dit de principes en afwegingen die gemaakt moeten worden om het energiesysteem van de toekomst te realiseren.

provincie Zuid-Holland

Stap 2 Toekomstbeeld en ontwikkelingen 2030-2040: opbrengsten

- Er ligt ambtelijk een eerste gezamenlijk kwalitatief beeld van de bepalende ontwikkelingen voor het energiesysteem, bijbehorende bepalende keuzes en onzekerheden voor de periode ná 2030.
- Een eerste aanzet voor het Energiesysteem Zuid-Holland (zie hiernaast), gebaseerd op huidig provinciaal beleid. Eind maart zal er een eerste concept worden opgeleverd voor ambtelijke bespreking.

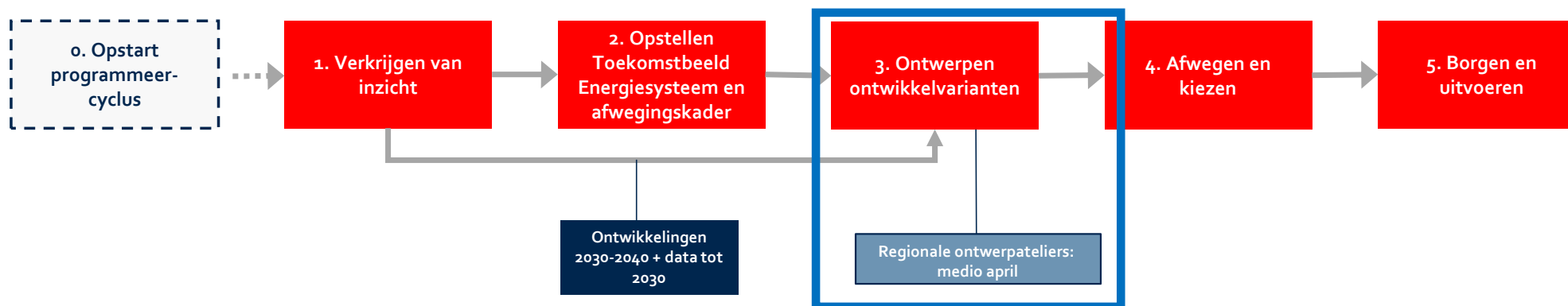
Inhoud Toekomstbeeld Energiesysteem

- Inleiding, scope, doel en opzet
- Toekomstbeeld energiesysteem Zuid-Holland, 2030-2040 en zo mogelijk doorkijk 2050
 - Algemeen
 - Per deelgebied
- Verwachte ontwikkelingen van gebouwde omgeving, mobiliteit, bedrijvigheid en duurzame opwek en impact op het energiesysteem. Dit betreft nieuwbouw, uit- en inbreiding, verduurzamingsperspectieven en RES opgaven
- Systeemintegratie
- Principes voor uitwerking (voor energiesysteem en ruimtelijke kwaliteit)
- Agendering onderzoeksagenda voor verdere uitwerking richting 2^e iteratie pMIEK
- Status: Concept in bewerking; eind maart eerste concept voor ambtelijke bespreking

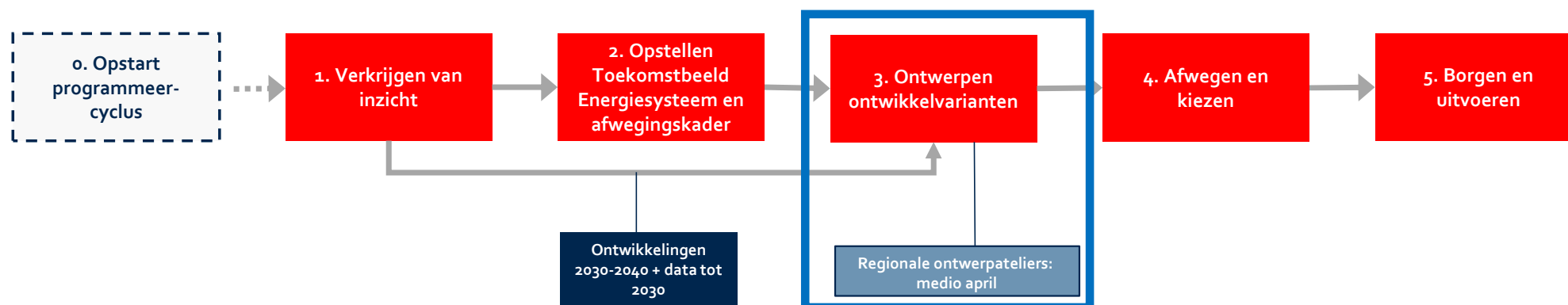
Stap 3 Ontwerpen ontwikkelvarianten (actueel): verrichte werkzaamheden (1/2)

- Deze stap is nog in uitvoering. Het eerste deel is afgerond, het identificeren van energieclusters. Dit zijn plekken waar na 2030 naar verwachting bovengemiddeld omvangrijke en/of complexe ontwikkeling in de energievraag en –aanbod plaatsvindt, die om bovenlokale regie vragen (zie ook verderop). Overal in de provincie spelen (autonome) ontwikkelingen met grote impact op de lokale energie-infrastructuur. In enkele gebieden zijn de (gevolgen van) ontwikkelingen zo groot en complex dat het impact heeft en sturing vraagt op provinciale schaal. Deze clusters vormen de basis voor nadere gebiedsgerichte uitwerking, in samenspel met relevante stakeholders.

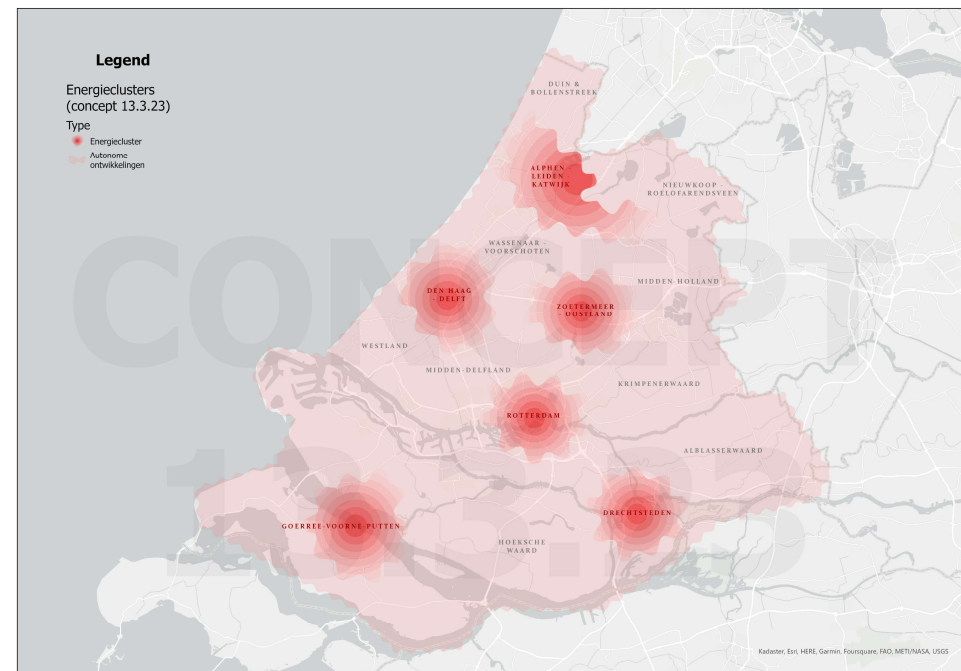
Stap 3 Ontwerpen ontwikkelvarianten (actueel): verrichte werkzaamheden (2/2)

- Verschillende expertsessies van netbeheerders en provincie om te komen tot een gezamenlijke methode ontwikkeld voor het identificeren van Energieclusters. Alle geografische gebieden zijn volgens deze methode geanalyseerd, hetgeen geleid heeft tot een zestal energieclusters.
- De uitgevoerde analyses en opgestelde opbrengsten en conclusies zijn ambtelijk gevalideerd met gemeenten en op basis hiervan aangevuld.

Stap 3 Ontwerpen ontwikkelvarianten (actueel): opbrengsten (1/2)

- Methode voor identificatie van energieclusters voor de periode na 2030
- Aan de hand van gebiedskennis wordt een kwalitatieve inschatting gedaan van de meest impactvolle ontwikkelingen in energievraag- en aanbod. Dat gebeurt aan de hand van checklist mogelijk relevante ontwikkelingen per sector. Van een energiecluster is sprake als bovenlokale (meer dan één gemeente betrokken) complexiteit in ten minste één van deze vormen voorkomt:
 1. Stapeling van grote ontwikkelingen bovenop autonome groei (bijzonder hoge energiebehoefte)
 2. Mogelijkheid tot grote energetische keuzes met regionale impact
 3. Grote afhankelijkheid van ontwikkelingen in bepaalde sectoren
 4. Koppelkansen tussen verschillende regionale ontwikkelingen mogelijk
- Een zestal geïdentificeerde (concept-)energieclusters voor de periode na 2030, zoals hiernaast schematisch weergegeven. Deze zijn nader toegelicht op de volgende sheet.

provincie Zuid-Holland

Stap 3 Ontwerpen ontwikkelvarianten (actueel): opbrengsten (2/2)

Energiecluster	Toelichting	Criteria			
		1	2	3	4
Rotterdam en omgeving	Stapeling van grote ontwikkelingen bovenop autonome groei: zorgen voor een snelgroeiende behoefte aan infrastructuur in een gebied waar ruimte zeer schaars is. Systeemkeuzes hebben diepe en brede regionale impact.				
Den Haag (incl. Delft) en omgeving	Stapeling van grote ontwikkelingen bovenop autonome groei: zorgen voor een snelgroeiende behoefte aan netcapaciteit in een gebied waar ruimte zeer schaars is. Grote systeemkeuze is al gemaakt > focus op warmte uit geothermie				
Holland Rijnland – stedelijke as	Doorontwikkeling van warmtenetten, elektrificatie en geothermie i.c.m. keuzes rond het piek en back-up systeem zijn bepalend voor de elektriciteits-infrastructuur in regio HRL -> grote energetische keuze mogelijk				
Oostland/Midden-Holland West	Regionale afzetmogelijkheden voor waterstof en warmte en ontwikkelingen rondom Verkenning Aanlanding Wind Op Zee (2030-2040) kunnen bepalend zijn voor de regio				
Drechtsteden	De manier hoe warmtenet HVC wordt doorontwikkeld heeft grote impact op de regio. Koppeling met de verspreide industrie + mogelijk grote mobiliteitsvraag mogelijk.				
Voorne-Putten & Goeree	Door aanvullende opwek ontstaan er kansen voor opslag en conversie. Daarnaast is er potentie voor groen gas en kan ook VAWOZ 2030-2040 invloed hebben op energetische keuzen + koppelkansen				

provincie
Zuid-Holland

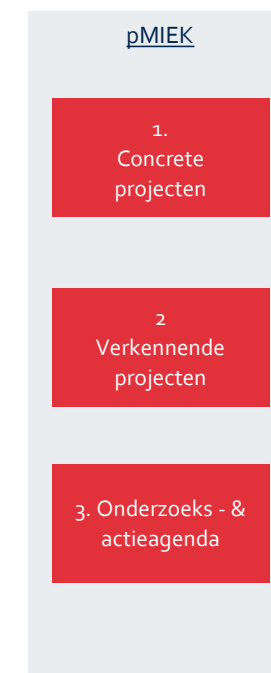
4. Vooruitblik

31 maart 2023

Vervolg

	Werkspoor 1 – tot 2030	Werkspoor 2 – 2030-2040
Stap 3 – Ontwerpen ontwikkelvarianten <i>april tot medio mei</i>	uitwerken en overeenstemming bereiken over selectiecriteria (afweginskader) voor prioritaire projecten	Gebiedsgerichte uitwerking van de 6 Energiecluster's met gebieds- en thema experts in ontwikkelvarianten en -paden
Stap 4 – Afwegen en kiezen <i>medio mei- medio juni</i>	Afwegen en opstellen lijst van prioritaire projecten tot 2030	Afwegen van ontwikkelingen 2030-2040 en komen tot lijst verkenningsprojecten/onderzoeksprojecten (Werkstroom 2)
Stap 5 – Borging en verankering <i>vanaf juli</i>	Borgen en verankeren binnen betrokken organisaties in investeringen, plannen, beleid, instrumenten, financiën, etc	

provincie Zuid-Holland

